



| גליון 220 |

פרשת משפטים תשפ"ה

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

שבוע של חיים

מתורתו של רבינו ותלמידיו הק'

פרשת משפטים

ורפא ירפא (כא, יט). בספר דברי שלום על התורה, מהרב הגאון וכו' ר' שלום פערלאו שליט"א, בהקדמה, בשבחי אביו הרה"צ מקיידנאו זצ"ל, שהיה לערך חצי שנה קודם הסתלקותו נחלה ביסורין ר"ל, והיה נעור בלילה מתוך היסורין, ואף על פי כן ביום היה עוסק בתורה ותפלה כבימי בריאותו, והיה הולך במקוואות וכו', ולא רצה לעסוק כלל ברפואות כו'. וזה לשונו: כאשר שמעתי בדרך צחות בשם הרב הקדוש זקני מהר"ש מקארלין, ישלח דברו וירפאם וימלט משחיתותם (תהלים קז, כ), ממה שהדאקטורים משחיתים. ובאמת מצאתי בספר 'חכמת הנפש' לרבי אלעזר מגרמיזא בעל ה'ירוקח', שמה שאמרו חז"ל (בבא קמא פה, א): 'ורפא ירפא' - מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאות, היינו במכה חיצונית ר"ל, יעייין שם. (שמע שלמה)

מלאכתך ודמעך לא תאחר (כב, כח). "מלאכתך" - הוא מה שליבך מתמלא להקדוש ברוך הוא. "ודמעך" - הן הדמעות שאתה שופך לפניו ית'. "לא תאחר" - זאלסטו זיי ניט פאר פרעמדן [-עשה זאת באמת, ולא כדי להתראות לאחרים!].

(הרה"ק רבי משה מקוברין זיע"א - אמרות משה)

מדבר שקר תרחק (כג, ז). כמאמר הר"ש קארלינער: 'מדבר שקר תרחק', פירוש אפילו משקר אחד - תתרחק מהשי"ת.

(עבודת פנים עמוד קב)

מדבר שקר תרחק (כג, ז). שמעתי מהרה"ח רבי יצחק אייזיק אייזן ז"ל, שהרה"ק רבי אשר סטאלינער זי"ע בא אליו אחד מחסידיו ואמר לו: רצוני ושאיפתי להגיע לאמת. השיבו הר"א: דוד המלך ביקש ידרך שקר הסר ממני, ואתה כבר מבקש דרך האמת!?

(מזקנים אתבונן)

ועבדתם את ה' אלקיכם וברך את לחמך וכו' (כה, ו). 'ועבדתם' פותח בלשון רבים, ומסיים הכל בלשון יחיד. ונוכל לומר: 'ועבדתם את ה' אלקיכם' - היינו חבורה שאוכלים ביחד ועובדים את ה' באכילה זו, או 'וברך את לחמך ואת מימך' - כי ברוב כמה אנשים יכול להיות שקשה לו לאחד לאכול לחם, ואחד שקשה לו מים, ולזאת אמר 'וברך את לחמך' היינו היחיד שלא יזיק לו שום דבר. ולא עוד אלא 'והסירותי מחלה מקרבך' - שאם ח"ו אחד מהם חולה תסיר הסעודה הזו החולשה ממנו ויהיה לו רפואה שלימה.

(הרה"ק רבי אשר מטטאלין זיע"א, בית אהרן)

קדושת הקדוש

אמרים מובחרים, יקרים ומאירים, מתוך הספר 'קדושת הקדוש' הנמצא בשלבי עריכה

דביקות בצדיקים

כידוע המאמר מהרה"ק הר"ש מקארלין ז"ל: **יְצַדִּיק בְּאֲמוֹנָתוֹ יִחְיֶה** (חבוקק ב, ד), **אל תקרי יְחִיָּה אלא יְחִיָּה, עס איז פאראן דער צדיק וואס הארעוועט, און די איבעריקע איז מיט און דורך די אמונת צדיקים וואס זיי האבן, איז זיי דער צדיק מחיה** [-הצדיק הוא אשר עמל, ואת השאר מחיה הצדיק באמצעות אמונת הצדיקים שלהם].

(לקוטי שיחות חלק ב עמ' 475)

עיטורי קדוש

מנגד, דעה אחרת הוסברת, כי תפקיד הצדיק משמעותי הרבה יותר. לשיטתם, על החסידים להתדבק לצדיק, והוא, בכוחו הרוחני העצום, מאיר לתוך גשמתם ומרומם אותם. דעתו של רבינו היה שתפקידו של הצדיק הוא להאיר לתוך הלבבות, ולרומם את צאן מרעיתו למדרגות שבכוחות עצמם לא היו מגיעים לכך. אך תנאי אחד יש לכך, והוא להתקשר אל הצדיק באמת ובתמים, להאמין בצדיק, להאמין שהצדיק מאיר לתוכו. ובהזדבקות רבינו את הכתוב 'וצדיק באמונתו יחיה', שהצדיק מחיה את המסתופפים אצלו על ידי שיש להם אמונת צדיקים.

נוסח נוסף:

אידי דחביבא, נציג נוסח נוסף לדברי רבינו, כפי שהוא מובא בספר 'בית צדיקים יעמוד' (באבוב, ח"ג עמוד קכח), אם כי המשמעות זהה:

'רבי שלמה מקארלין היה רגיל לומר, שחסיד הנוסע ודבוק בצדיק זה כבר מספיק לו הרבה. וכמאמר הכתוב 'וצדיק באמונתו יחיה', וקרי בו 'יְחִיָּה' את אחרים (פת"ח תחת החי"ת), שהצדיק כבר מחיה את כל המאמינים בו."

ראה עוד בענין זה בגליון צד פרשת עקב תשפ"ב

מחיה את הדבקים בו

אף על פי שהדבקות בצדיקים נחשבת לאחד מעמודי התווך של החסידות, רבים מתקשים להבין את משמעותה ותכליתה. אין ספק כי על ידי הדבקות לצדיקים, זוכה האדם להתעלות רוחנית ורוכש הכוונה נכונה בעבודת ה'. אך כיצד מתבצעת ההתעלות בפועל? האם על ידי שמיעת דברי תורה מהצדיק? קבלת הדרכה מפורטת לעבודת ה' או אולי על ידי התבוננות באופן בו הצדיק עובד את ה'?

אכן, הדברים שהוזכרו נכוחים. ההתבוננות בצדיק, שמיעת תורתו וקבלת הדרכה ממנו, כל אלו מעוררים ומשפיעים. אך בכל זאת, יש לברר: מה חידשה החסידות בענין הדביקות לצדיקים? הרי גם בעבר היו תלמידים מקבלים את ההכוונה מרבותיהם, כיצד עליהם לצעוד בדרכי מישרים? מהי, אם כן, הנקודה העיקרית והמרכזית בענין הדביקות לצדיקים? כלומר מה מוסיף הצדיק לחסידים בהתדבקותם אליו?

בענין זה נחלקו גדולי עולם. יש שראו בצדיק כ"מורה דרך" בלבד, תפקידו לעורר את צאן מרעיתו, להנחילם את דבר ה' ולהורות אותם בדרך החסידות. על פי שיטה זו, תפקיד החסידים הוא לעמול ולעבוד את ה' על פי ההדרכה שקיבלו.

על הציון של הקדוש הזה, הוא ממש כמו שעומדים לפניו בחיים חיותו. (רבי אשר מטטאלין)



קחו שותפות בבניית בית הרבי, ושלחו קוויטל על הציון הקדוש.

התקשרו עכשיו 04-30-10-900



אשרי מי שראה פניהם

לעומתו ושאלו היכן מקומו של רבי דוד מהקלויז החדש. מיד עמד הישיש ואמר בליבו עתה אודע מה מסתתר בזה ומה פתרונו של הפלא המתרחש כאן, וכה אמר אל הזקן החיגר:

"לא אענה לך דבר, עד אשר תגיד לי מה אתה מחפש בבית רבי דוד, ומי היו האנשים נשואי-פנים אשר שאלו כדבריך".

לאחר הפצרות רבות, לא נותרה ברירה בידו של החיגר, והוא פצה את פיו וגילה: "הנה האורח הראשון היה אליהו הנביא, והשני היה אלישע אשר יצק מים על יד אליהו. ואני הוא גיחזי - נערו של איש האלוקים אלישע". המשך הזקן החיגר וגילה את הרוזן באזוניו של הישיש הצדיק:

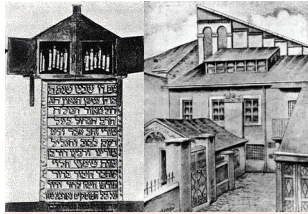
"חטא חטאתי בעת שלקחתי הכסף והבגדים מנעמן, בלי ליטול רשות מאלישע (מלכים ב' ה'), ונעשתי בעוונתי כמחלל שם שמיים. ועתה נתנו פקודה בשמים אשר אליהו ואלישע יבואו עמדי לפונדק אחד אצל רבינו דוד הלוי בעל הטורי זהב, יען אשר הוא מדייני בית דין של מעלה, ושם יערכו תיקון לנשמתו, והולכים אליהו הנביא ואלישע אצלו להסכים עימו במחילתם.

הוסיף גיחזי הזקן עוד מילים אחדות בטרם נעלם ונגנז מעיני הישיש:

ומה שזכית אתה לגילוי אליהו ואלישע, זאת בזכות שהינך דבוק מאוד מאד בזמירותיו של דוד המלך, והנך קורא את פסוקי התהלים בכל לילה בהתלהבות ודביקות נוראה...".

נרעש ונרגש עמד הישיש החסיד אצל דלת בית המדרש הנועלה. ליבו ותהונו בקרבו על זכייתו הגדולה שזכה לחזות קדושי עליון, והלך ומסר הזקן את מעשה הפליאה לפני יחידי סגולה בעיר לבוב, ונרשמו לזכרון בפנקס הקהילה.

(מפי כ"ק אדמו"ר מסקולען זי"ע שקיבל המעשה הנ"ל מאביו כ"ק אדמו"ר ה'נועם אליעזר מסקולען זי"ע, ובקונטרס 'תולדות רבינו הטורי זהב', ושהמעשה גם כתוב בפנקס הקהילה דלבו)



מימין: בית הכנסת העתיק בלבוב ששרד עד לימי השואה
משמאל: התקנה ממצבת רבינו בעל הטורי זהב,

מדי לילה מעט לפני חצות, היתה נפתחת דלת ביתו של הישיש בקול חריקה דקה. דממת-ליל עמוקה בחוץ, כל בני לבוב נמים היטב את שנתם העריבה. הזקן השפוף צועד לו בלט, פסיעותיו השקטות מהדהדות על פני השבילים המרוצפים למחצה, ודמותו משתקפת בכתלים מעששית המרצרת בירידי הרועדות.

זיק מיוחד בוקע מתוך עיניו שבעות השנים ומלאות התבונה. חן עילאי נסוך על אותו יהודי שבע-ימים, עם דוק של קדושה וזוהר. צעדיו של הישיש מתקדמים ככל האפשר, עושים את דרכם לעבר בית המדרש הגדול, כדי להספיק ולהיכנס בטרם ייצא השמש וינעל את דלתות שעריו.

שנים ארוכות נוהג כך היהודי הנעלה שכבר היה לזקן ובא בימים. בכל לילה משכים הוא קום לפני חצות ושם פעמיו לבית הכנסת. וכשהיה נשמע קול נעילת דלת בית המדרש, מתיישב היה הזקן ופוצח במזמורי שיריו לא-ל חי, ובניצוחי נגינותיו. מילה במילה חרו בשפתיו את פסוקיו של דוד המלך נעים זמירות ישראל. ברגש עמוק, בדמעה ותחנון, בגיל ורנן.

בחצות הלילה, היה משתפך לפני קונו בקול בוכים על שכינתא בגלותא, וכשמעתו על לחיו קולו נשמע בלילה על צערם של ישראל בגלות החיל הזה. לאחר מכן היה פותח בהוריה רבה, ובשבת ויקר לפני אדון כל. כך סדר עבודתו הקדושה והישרה במשך שנים רבות.

והנה לילה אחד השתהה הישיש יותר מהרגל, יצא מביתו בצעדים מהירים, האיץ את הליכו ופסע בסמטאות מתנשם ומתנשף. אולם למרבה הצער, כאשר הגיע ועמד על מפתן בית המדרש נוכח לראות כי השמש סיים מכבר את מלאכתו, ונעל את שערי המקום אחריו. אנחה עמוקה פרצה מפיו של הישיש, אולם מיד התנער ממקומו והחליט שלא לשנות ממנהגו הטוב. התיישב אפוא על מפתן בית המדרש מבחוץ,

פתח ספר התהלים והחל פוצח בזמירותיו הערבות כבכל לילה, באותו הרגש ובאותה נגינה נעימה ורוויית-הוד. צלול חזן היה אורה של הלבנה באותו לילה, כך זכה הישיש לקרוא את הפסוקים בנקל לאור נרו ולאור הירח.

לפתע הגיחה מתוך החשכה דמות אדם. תחילה אדם. תחילה אדם. תחילה אדם. ולאחר רגע נח ליבו, בראותו איש יהודי נשוא פנים, הדור ועטור צורה. "התעד היכן דוד מהקלויז החדש?" שאל האיש המרשים בקול לוחש.

"רבי דוד מהקלויז החדש" - היה זה כינויו של רבינו דוד הלוי בעל הטורי זהב, רבה של לבוב. קם הזקן ממושב המאולתה, והפנה את האורח המסתורי לעבר מעונו של הט"ו.

חלפו רגעים מספר, ושוב הגיח איש נשוא פנים, וגם הוא שאל ובריר על מקום מושבו של הט"ו. גם בזאת הפעם הואיל הזקן לסייע לאיש שיחו, בהצביעו לעבר ביתו של רבי דוד הלוי.

אחר כל זאת, התעוררה פליאה בליבו של האיש הישיש, אודות הופעתם של אותם אנשי מעשה, ורגשי חרטה צפו ועלו על שלא שאל אותם מהיכן המה, ומה רצונם בבית רבי דוד מהקלויז החדש. גמר בדעתו, שבאם יודמנו לו עוד אורחים שכאלו, לא ישיב להם מענה, עד אשר יגלו לו מה זה ועל מה זה.

בין כך ובין כך, נראה לפניו זקן חיגר מהלך לקראתו מתוך אפולית הלילה, מתקרב

חידת השבוע

ילדי רבנו שלמה

החיים בלודמיר בעבר ובהווה

החיים בלודמיר

חידה: איך באר רבנו את הפסוק "מדבר שקר תרחק"

הפתרון לחידה מופיע בעלון זה.

כדי לענות על החידה יש לחיג לקו לודמיר 02-3011122,

להכנס לשלוחת הילדים - שלושה מספר 0,

ולפעל לפי ההוראות. הזוכה יקבל זכוי לרכישת מתנה בסך 50 ש"ח.

את התשובה יש להקליט עד ליום ראשון פרשת תרומה

הזוכה לפרשת בשלח: אוריאל שטרואוס חיפה

אוצרות ומשגים

רבנו דוד בעל הטורי-זהב זיע"א

הלא דברים יקרים ביום כיו שבט יחול היארצות של הגאון הקדוש רבנו דוד, בעל הפרוש הנודע 'טורי-זהב' על

השילחן ערוך. הט"ו נולד בלודמיר עיר הקדש לפני 440 שנה, והיה נכדו של רבי חיים רב העיר מספר כי ביולדותו, בשל העני הרב והמחסור, הצריך רבנו הט"ו לעבד כעוזרו של בעל בית מזיגה. ארע פעם שהתעוררה לבעל הפנדיק שאלה חמורה על כשרותו של עוף שחוט. בעל הפנדיק נטל עצמת זפים מן הארון וצרר את העוף, ונטע אל הגאון הקדוש רבי יואל, בעל הבית חדש על 'ארבעה טורים', לשאל את דינו של העוף.

הב"ח נטל לדין את העוף, ואז החל לעין בדפים ששמשו כעטיפה, והתפעלות עצומה אחזה בו.

הלא דברים יקרים ביום כיו שבט יחול היארצות של הגאון הקדוש רבנו דוד, בעל הפרוש הנודע 'טורי-זהב' על השילחן ערוך. הט"ו נולד בלודמיר עיר הקדש לפני 440 שנה, והיה נכדו של רבי חיים רב העיר מספר כי ביולדותו, בשל העני הרב והמחסור, הצריך רבנו הט"ו לעבד כעוזרו של בעל בית מזיגה. ארע פעם שהתעוררה לבעל הפנדיק שאלה חמורה על כשרותו של עוף שחוט. בעל הפנדיק נטל עצמת זפים מן הארון וצרר את העוף, ונטע אל הגאון הקדוש רבי יואל, בעל הבית חדש על 'ארבעה טורים', לשאל את דינו של העוף.

הב"ח נטל לדין את העוף, ואז החל לעין בדפים ששמשו כעטיפה, והתפעלות עצומה אחזה בו.

איגוד צאצאי המהרש"ם מבערזאן שבת קודש בעיר לודמיר

בשבת קודש פרשת יתרו התקיימה בעיר לודמיר שבת התאחדות מרוממת וייחודית מטעם איגוד צאצאי המהרש"ם מבערזאן זי"ע. במסגרת ההתוועדות השנתית לרגל יום האירצייט, התאספו בני המשפחה בראשות נכדו כ"ק מוה"ר מבערזאן שליט"א, הגה"ח רבי חנוך שברון ועוד בני המשפחה הנכבדה.

משתתפי השבת ההיסטורית שהו במלון ושם גם קיימו את סעודת השבת בצוותא חדא תחת האווירה הנפלאה החופפת בלודמיר, תחושה של יתחת כנפיו של רבינו שלמה כמו בחיים חיותו - כפי שהעידו המשתתפים הנרגשים.

בית רבינו על כל אגפיו, ובו בית הכנסת, חדר הקפה והכיבוד, היכל הלימוד והמקווה - כולם עמדו הכן לכבודם של האורחים החשובים. במהלך השעות בעיר זכו הקהל לעלות ולבוא בהיכלו של רבינו ולעמוד לפני ציונו, כחסיד אצל רבו ממש כבחיותו.

המשתתפים מסרו את רשמיהם ורגשותיהם מהשהיה המרוממת בלודמיר, מתוך סיפוק רב והתעלות מיוחדת.



קהל הקודש בהבלדה במוצאי שבת